

# Peilbesluit Lek & Linge en Tielerwaard

(geconsolideerde versie, geldend vanaf 9-7-2009)

## Gegevens van de regeling

<b>Overheidsorganisatie</b>	Waterschap Rivierenland
<b>Officiële naam regeling</b>	Peilbesluit Lek & Linge en Tielerwaard
<b>Citeertitel</b>	Peilbesluit Lek & Linge en Tielerwaard
<b>Vastgesteld door</b>	algemeen bestuur
<b>Onderwerp</b>	ruimtelijke ordening - waterkeringen en waterbeheer; bestuur en recht; bestuur – waterschappen

## Opmerkingen m.b.t. de regeling

**Goedkeuring:** Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben dit besluit (peilbesluit Lek & Linge en Tielerwaard, vastgesteld door het algemeen bestuur op 31 oktober 2008) goedgekeurd bij besluit van 27 april 2009, kenmerk 2009-001674 (verzonden 28 april 2009).

**Bekendmaking:** Het besluit tot goedkeuring is gepubliceerd in een advertentie in De Toren, 01-07-2009, Zakengids, 01-07-2009, Kontakt Leerdam, 01-07-2009 en Gorcumse Courant, 01-07-2009 (een kopie van de advertenties zijn bijgevoegd, zie onder "bijlagen").

: 31-10-2008

: De Toren, 01-07-2009; Zakengids, 01-07-2009; Kontakt Leerdam, 01-07-2009; Gorcumse Courant, 01-07-2009

## Wettelijke grondslag(en) of bevoegdheid waarop de regeling is gebaseerd

Geen

## Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

Geen

## Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerkingtreding	Terugwerkende kracht t/m	Betreft	Datum ondertekening Bron bekendmaking	Kenmerk voorstel
9-7-2009		nieuwe regeling	31-10-2008  De Toren, 01-07-2009; Zakengids, 01-07-2009; Kontakt Leerdam, 01-07-2009; Gorcumse Courant, 01-07-2009	200828329

## Voorstel

## Samenvatting

In de Verordening waterbeheer Waterschap Rivierenland is aangegeven dat peilbesluiten ten minste eenmaal in de tien jaren moeten worden herzien. Voor zowel deelstroomgebied Lek & Linge als voor deelstroomgebied Tielerwaard hebben we door middel van de

GGOR-methode (Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime) een ontwerppeilbesluit opgesteld. Uit berekeningen blijkt dat met de huidige oppervlaktewaterpeilen redelijk aan de gestelde eisen ten aanzien van de landbouw wordt voldaan. Voor de landnatuur laten de peilen hier en daar te wensen over, hetgeen ook geldt voor de aquatische natuur. Om de situatie te verbeteren wordt een aantal peilaanpassingen voorgesteld.

De aanpassingen ten behoeve van de landbouw zijn beperkt en zijn relatief eenvoudig uit te voeren. De aanpassingen voor de natuur zijn soms door isolatie relatief eenvoudig uit te voeren. Er zijn echter ook aanpassingen voor de natuur die relatief kostbaar zijn en niet uitvoerbaar zijn zonder functiewijziging. Deze aanpassingen vallen buiten het kader van een peilbesluit. Voor het stedelijk gebied worden de huidige praktijkpeilen voorgesteld tenzij er in de huidige situatie problemen zijn geconstateerd. Een overzicht van de peilen en de wijzigingen is opgenomen in de bijlagen (bijlagen B1 & B2). Het volledige ontwerppeilbesluit Lek & Linge en dat van Tielervaard is in te zien bij het bestuurssecretariaat.

Indien het ontwerppeilbesluit wordt vastgesteld zal er een aantal maatregelen plaats dienen te vinden om de voorgestelde peilen in het veld te kunnen instellen en handhaven. De kosten voor de uitvoering van de maatregelen voor Lek & Linge worden geraamd op € 90.000,- (alle bedragen zijn inclusief BTW). In het ontwerppeilbesluit waren de kosten van de maatregelen nog beduidend hoger (€ 275.000,-), maar door een peilwijziging als gevolg van een ingebrachte zienswijze hoeft een gemaal Voorkoop I niet aangepast te worden (besparing van € 185.000,-). De kosten voor de uitvoering van de maatregelen voor Tielervaard bedragen € 235.000,- (alle bedragen zijn inclusief BTW). Voor monitoring van de nieuw ingestelde peilen worden de kosten geraamd op € 25.000,-. Alle kosten zijn geraamd in de Voorjaarsnota 2008. Zie ook bijlage B3 voor de kosten per peilgebied en/of per maatregel.

Na de ter inzage legging zijn zeven zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen (samengevat in het inspraakverslag; bijlage B4) geven aanleiding om voor peilgebied L&L027 de in ontwerp voorgestelde peilverlaging niet door te voeren (voorstel is dus praktijkpeil te handhaven). Daarnaast is het voorstel om voor peilgebied TLW075 een peilverlaging van 5 cm voor zowel zomer- als winterpeil in te stellen. Voor de overige peilgebieden wijzigen de voorgestelde peilen niet.

## *Inleiding*

In de Verordening waterbeheer Waterschap Rivierenland is aangegeven dat peilbesluiten ten minste eenmaal in de tien jaren moeten worden herzien. Een peilbesluit van een deel van het beheergebied (Tielervaard-West) dateert van 1996. Voor Lek & Linge en Tielervaard-Oost is geen peilbesluit van kracht. Het doel van een peilbesluit is de belanghebbenden en overige ingelanden duidelijkheid te bieden ten aanzien van de door ons te handhaven waterpeilen.

Hierbij geldt een inspanningsverplichting waarvoor geldt dat we er binnen redelijke grenzen alles aan moeten doen wat nodig is om de vastgestelde peilen te handhaven. Het is ook een belangrijk document/richtlijn voor de cluster Peilbeheer, dat de peilen instelt en handhaaft.

Tijdelijke peilafwijkingen als gevolg van extreme weersomstandigheden of calamiteiten worden als onvermijdelijk beschouwd. Het peilbesluit dient tenminste een peilbesluitkaart (met schaal 1:25.000) te bevatten waarop de begrenzing van de beheerseenheden en de in te stellen waterpeilen staan vermeld. Daarnaast bevat het peilbesluit een toelichting met daarin de onderbouwing van de voorgestelde waterpeilen en de wijze waarop tot de waterpeilen is gekomen.

Bij de herziening van de peilbesluiten van Lek & Linge en Tielervaard is gebruik gemaakt van de GGOR-methode. GGOR staat voor Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime. De methode heeft als doel via een transparant proces tot een integrale afweging van zowel grond- als oppervlaktewaterpeilen te komen. De integrale afweging is een onderdeel van de GGOR-methodiek en heeft o.a. als doel draagvlak te vormen voor het peilbesluit. De afweging heeft plaats kunnen vinden in de vorm van interne klankbordgroepbijeenkomsten en externe klankbordgroepbijeenkomsten.

Het projectgebied van Lek & Linge en Tielervaard beslaat zo'n 27.000 hectare en bevat ongeveer 175 peilgebieden. Zowel qua oppervlak als qua aantal peilgebieden is het daarmee het grootste peilbesluitgebied binnen Waterschap Rivierenland. Het gebied beslaat zeven gemeenten met onder andere de stedelijke kernen Tiel, Culemborg, Gorinchem-Oost en Geldermalsen. Daarnaast wordt het gebied gekenmerkt door oeverwallen en komkleien al dan niet gecombineerd met een venige ondergrond.

## *Inhoud*

Conform de GGOR-methodiek wordt het huidige peil ten opzichte van het gewenste peil vertaald tot een doelrealisatie. De doelrealisatie geeft de mate aan waarin het grond- en oppervlaktewaterregime tegemoet komt aan de eisen van de door provincie en/of waterschap vastgestelde functies en huidig grondgebruik. Tevens wordt in de afweging om tot het gewenste peil te komen rekening gehouden met de vigerende bestemmingsplannen.

Wanneer de gemiddelde doelrealisatie op peilgebiedsniveau tussen de 90-100% ligt, is de situatie optimaal conform de GGOR-systematiek. Als de doelrealisatie tussen de 75-90% ligt is de situatie aanvaardbaar. En als de doelrealisatie onder de 75% ligt dan is de situatie niet aanvaardbaar. In die gevallen moet het waterschap proberen de doelrealisatie te verbeteren door maatregelen in het waterbeheer te nemen. Naast de landfunctie is ook de doelrealisatie voor aquatische natuur bepaald.

Door de beperkte beschikbaarheid van gegevens is dit met name gebaseerd op waterkwaliteit en informatie over waterdiepte en -breedte. Voor de SED-gebieden binnen Lek & Linge en Tielervaard is gebruik gemaakt van het uitvoeringsprogramma .Waardevolle Waternatuur in Rivierenland., waarin beschreven is hoe de huidige situatie zich verhoudt tot het streefbeeld. Ook zijn er op basis van de waterbalans en een expertbeoordeling inschattingen gemaakt van de waterkwaliteit in het oppervlaktewatersysteem en de gewenste wijzigingen daarin.

Uit scenarioberekeningen blijkt dat met peilaanpassingen lokaal verbeteringen te realiseren zijn. Door peilgebieden samen te voegen of juist op te splitsen kan het waterbeheer worden geoptimaliseerd. Voor een aantal natuurgebieden (De Regulieren en een aantal eendenkooien) kan het waterpeil relatief eenvoudig worden aangepast. In andere gebieden vraagt de natuur echter veel grotere inspanningen om aan de optimale situatie te kunnen voldoen. Dit geldt vooral voor de Nieuwe Zuiderlingedijk. Voor dit gebied is een

zogeheten OGOR-natuurscenario doorgerekend. Het OGOR-natuurscenario is een scenario waarbij getracht is te voldoen aan de door provincie Gelderland gestelde eis GGOR=OGOR voor bepaalde natuurgebieden. In het scenario OGOR-natuur waarin de waterpeilen ten behoeve van de natuur fors zijn verhoogd en er bovendien een buffer rondom de natuurgebieden is gelegd, blijkt dat er rondom deze gebieden aanzienlijke landbouwschade zouden optreden, terwijl de optimale situatie voor de natuur nog niet zullen worden gerealiseerd. Oorzaken zijn onder andere gebrek aan kwel ter plaatse, de hoogteligging van de natuurgebieden ten opzichte van de landbouwgebieden en/of water van voldoende kwaliteit. Uit de berekeningen blijkt dat er kostbare en gecompliceerde inrichtings- en beheersmaatregelen nodig zijn om een voor natuur optimale situatie te krijgen, waarbij aanzienlijke natschade voor de landbouw wordt berekend. Om beter te kunnen beoordelen of dergelijke maatregelen daadwerkelijk gewenst zijn, zou voor het gebied Nieuwe Zuiderlingedijk extra onderzoek moeten worden uitgevoerd. Bij voorkeur in een gebiedsgericht project, waarbij de natuurdoelen nauwkeurig in beeld worden gebracht en een gedetailleerde kosten-batenanalyse kan worden uitgevoerd. In het kader van het opstellen van het waterbeheerplan 2010-2015 zal besluitvorming worden voorbereid over het starten van een dergelijk project. In deze peilbesluiten zijn de maatregelen voor de Nieuwe Zuiderlingedijk derhalve niet verder uitgewerkt.

## *Financiële consequenties*

Indien de ontwerppeilbesluiten worden vastgesteld moet er een aantal maatregelen plaats vinden, waarvoor in 2009 tot en met 2011 de kosten worden verwacht. De kosten voor uitvoeringsmaatregelen voor Lek & Linge worden geraamd op € 90.000,-, uit te voeren in de jaren 2009 tot en met 2011. Vòòr de inspraakprocedure lagen de kosten nog een stuk hoger, te weten € 275.000,-. Door inbreng van een zienswijze is de aanpassing van gemaal Voorkoop I niet meer nodig waarmee de raming € 185.000,- lager uitkomt. Voor de Tielerwaard bedragen de kosten voor uitvoeringsmaatregelen € 235.000,-. Dit zijn onder andere de kosten voor het plaatsen van stuwen, het plaatsen van een gemaal en het verwijderen van stuwen/dammen voor de jaren 2009 en 2010.

Naast de kosten voor de uitvoering van maatregelen zijn er ook kosten voor monitoring te verwachten, circa € 25.000,- om de effecten van de peilmaatregelen inzichtelijk te krijgen. De voorgenomen investeringen zijn opgenomen in de voorjaarsnota 2008 en de (concept)begroting 2009. De kosten voor monitoring worden uit de exploitatie gedekt. De projecten zijn als volgt in de administratie opgenomen:

- Projectnummer: 4113 Uitvoering peilbesluit Lek & Linge
- Projectleider en budgethouder: Richard van Gelder
- Projectnummer: 4114 Uitvoering peilbesluit Tielerwaard
- Projectleider en budgethouder: Richard van Gelder

## *Inspraakreacties*

Na instemming met het concept-ontwerppeilbesluit door het college van dijkgraaf en heemraden in de vergadering van 8 mei 2008 is de verdere officiële procedure gevolgd. Dit betekent dat er in lokale dag- en weekbladen advertenties zijn geplaatst, dat de betrokken instanties zijn geïnformeerd en dat het ontwerppeilbesluit ter inzage is gelegd van 26 mei 2008 tot 4 juli 2008. Eveneens zijn op 17 en 19 juni twee voorlichtingsavonden georganiseerd voor respectievelijk ontwerppeilbesluit Tielerwaard en ontwerppeilbesluit Lek & Linge. Naar aanleiding van de ter inzage legging zijn zeven zienswijzen ingediend.

De zienswijzen die zowel schriftelijk als mondeling of telefonisch zijn binnen gekomen, zijn in het inspraakverslag (bijlage B4) samengevat weergegeven, evenals een reactie en een advies. De zienswijzen geven aanleiding om van twee peilgebieden de voorgestelde peilen aan te passen:

Voor peilgebied L&L027 wordt voorgesteld de peilen te wijzigen in:

- zomer NAP + 0,85 m (voorstel was NAP + 0,80 m, huidig peil is NAP + 0,85 m)
- winter NAP + 0,80 m (voorstel was NAP + 0,60 m, huidig peil is NAP + 0,80 m)

Voor peilgebied TLW075 wordt voorgesteld de peilen te wijzigen in:

- zomer NAP + 0,30 m (voorstel was NAP + 0,35 m, tevens huidig peil)
- winter NAP + 0,00 m (voorstel was NAP + 0,05 m, tevens huidig peil)

Uit nader onderzoek is gebleken dat de in ontwerppeilbesluit voorgestelde peilverlaging in TLW053 niet wenselijk is. Voor peilgebied TLW053 wordt voorgesteld de peilen te wijzigen in:

- zomer NAP . 0,85 m (voorstel was NAP . 0,90 m, huidig peil is NAP . 0,85 m)
- winter NAP . 0,95 m (voorstel was NAP . 1,00 m, huidig peil is NAP . 0,95 m)

Voor de overige peilgebieden wijzigen de voorgestelde peilen niet.

De aanpassing van het peil in peilgebied L&L027 heeft consequenties voor de te nemen maatregelen. Om de eerder voorgestelde peilen te kunnen beheren was het noodzakelijk gemaal Voorkoop I grondig aan te passen. Hiervoor waren de kosten geraamd op € 185.000,-. Door handhaving van het huidig praktijkpeil als gevolg van de ingebrachte zienswijzen is aanpassing van het gemaal niet nodig. De kosten van de maatregelen voor peilbesluit Lek & Linge worden daarmee teruggebracht van € 275.000,- tot € 90.000,-. De aanpassing van peilgebied TLW075 heeft geen consequenties voor de te nemen maatregelen.

## *Advies van Ondernemingsraad/GO*

n.v.t.

### *Wijze van communiceren*

Het peilbesluit is in de planfase breed gecommuniceerd. Intern is gewerkt met een projectgroep en extern met een klankbordgroep waarin vertegenwoordigers van de gemeenten, provincies en diverse belangenorganisaties zitting hadden. Na instemming door het college van dijkgraaf en heemraden van 8 mei 2008 is de verdere officiële procedure gevolgd. Beide ontwerppeilbesluiten (Lek & Linge en Tielerwaard) zijn zes weken ter inzage gelegd op het kantoor van het waterschap en op de gemeentehuizen van de betreffende gemeenten. Belanghebbenden zijn in de gelegenheid gesteld om hierop te reageren. Tijdens de ter inzage legging is voor elk ontwerppeilbesluit een voorlichtingsavond gehouden.

Na goedkeuring door het Algemeen Bestuur wordt het peilbesluit ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland aangeboden. Tevens ontvangen degenen die een zienswijze hebben ingediend en de reeds betrokken instanties het besluit en het inspraakverslag, alsmede een reactie op de ingezonden zienswijzen. Gedurende zes weken is er gelegenheid voor administratief beroep bij Gedeputeerde Staten. Nadat Gedeputeerde Staten het peilbesluit heeft goedgekeurd zal het goedkeuringsbesluit van GS worden geplaatst in een advertentie in de lokale kranten en op de website. In deze advertentie worden tevens de wijzigingen als gevolg van de ingebrachte zienswijzen vermeld.

### *Advies van bestuurlijke commissie(s) en eventuele reactie*

De commissies Watersysteem en Middelen hebben in hun vergadering van 7 resp. 9 oktober 2008 advies uitgebracht over dit voorstel. Beide commissies adviseren positief met de kanttekening dat een aantal vanuit de commissies gemaakte opmerkingen in dit voorstel zijn verwerkt.

### *Advies/voorstel om te besluiten*

- In te stemmen met de waterpeilen zoals die op de peilbesluitkaart en in het ontwerppeilbesluit Lek & Linge zijn voorgesteld, inclusief de gewijzigde voorstellen naar aanleiding van de ter inzage legging.
- In te stemmen met de waterpeilen zoals die op de peilbesluitkaart en in het ontwerppeilbesluit Tielerwaard zijn voorgesteld, inclusief de gewijzigde voorstellen naar aanleiding van de ter inzage legging.
- In te stemmen met de uit te voeren maatregelen om de gewenste peilen van beide peilbesluiten te kunnen handhaven.
- Een krediet van € 325.000,- beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van de maatregelen om de genoemde waterpeilen te kunnen handhaven en € 25.000,- voor de monitoring van effecten.
- Beide peilbesluiten na vaststelling ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland aan te bieden.

## *Bijlagen*

B1 Maatregelentabel

B2 Kaart peilbesluit

B3 Kostenindicatie per maatregel

B4 Overzicht zienswijzen en advies

## **Besluit**

Agenda punt:

Registratie nr.: 200828329

Het algemeen bestuur van Waterschap Rivierenland

gelezen het voorstel van het college van dijkgraaf en heemraden d.d. 18 september 2008;

gelet op het advies van de commissie Watersysteem d.d. 7 oktober en de commissie Middelen van 9 oktober 2008;

gelet op de desbetreffende bepalingen van de Waterschapswet en het algemeen reglement van Waterschap Rivierenland;

**besluit:**

- In te stemmen met de waterpeilen zoals die op de peilbesluitkaart en in het ontwerppeilbesluit Lek & Linge zijn voorgesteld, inclusief de gewijzigde voorstellen naar aanleiding van de ter inzage legging.
- In te stemmen met de waterpeilen zoals die op de peilbesluitkaart en in het ontwerppeilbesluit Tielerswaard zijn voorgesteld, inclusief de gewijzigde voorstellen naar aanleiding van de ter inzage legging.
- In te stemmen met de uit te voeren maatregelen om de gewenste peilen van beide peilbesluiten te kunnen handhaven. Een krediet van € 325.000,- beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van de maatregelen om de genoemde waterpeilen te kunnen handhaven en € 25.000,- voor de monitoring van effecten.
- Beide peilbesluiten na vaststelling ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland aan te bieden.

aldus besloten in de vergadering d.d. 31 oktober 2008

het algemeen bestuur voornoemd,

de secretaris-directeur, drs. H.C. Jongmans.

de voorzitter, ir. G.N. Kok.